

გლობალიზაცია ეკონომიკურ და პოლიტიკურ ჭრილში

თამთა დარსალია,
ქრისტიანე ჯინჭველეიშვილი,
ანი კენჭაშვილი,
სალომე ლომსაძე
თსუ ბაკალავრიატის
მე-3 კურსის სტუდენტები.

რეზიუმე

გლობალიზაცია ეს გახლავთ პროცესი, რომელიც მთელს მსოფლიოს ფარავს. განსაკუთრებული გავლენა აღნიშნული პროცესისა გახლავთ ეკონომიკური და პოლიტიკური გავლენა. სწორედ ეს უკანასკნელი არის ჩვენი ნაშრომის კვლევის საგანი. ნაშრომში განხილულია ორი დაპირისპირებული მხარის - გლობალისტებისა და ანტიგლობალისტების - პოზიციები, არგუმენტები იმასთან დაკავშირებით თუ როგორი გავლენა აქვს გლობალიზაციას აღნიშნულ ასპექტებზე. გლობალისტები კაპიტალიზმს და საერთაშორისო, ღია ეკონომიკას, განიხილავენ, როგორც ფართო შესაძლებლობების მქონესა და დოვლათის შექმნის ერთ-ერთ წინაპირობას. ისინი აღნიშნავენ გლობალიზაციის დადებით გავლენას, რაც გამოიხატება თავისუფალი ვაჭრობისა და ბაზრების არსში, რაც განვითარების მთავარ ბაზისად მიიჩნევა. საპირისპიროდ, ანტიგლობალისტები ეკონომიკურ ჭრილში გლობალიზაციის უარყოფით გავლენაზე ამახვილებენ ყურადღებას და აცხადებენ, რომ გლობალიზებული სამყარო კიდევ უფრო მეტ სიღატაკესა და უსამართლობას უქადის მსოფლიოს. ისინი მიუთითებენ ეკონომიკური გლობალიზაციის მიერ გამოწვეული საერთაშორისო ვაჭრობის უსარგებლობასა და ბაზრების ძალაუფლებაზე, რაც საბოლოოდ ერთ დიდ თამაშს გავს, რომელშიც გამარჯვებული მხარე ყოველთვის ჩაგრავს დამარცხებულ მხარეებს. ეკონომიკური ჭრილის გარდა, ნაშრომში განხილულია პოლიტიკური გლო-

ბალიზაცია და მის ირგვლივ არსებული დაპირისპირებების არსი. მოყვანილია სუეცის არხთან დაკავშირებით საერთაშორისო მოთამაშეების დაპირისპირების ანალიზი, რამაც აჩვენა, რომ ევროპა ველარ უმკლავდებოდა გლობალურ პოლიტიკურ გამოწვევებს და, რომ მას თანდათანობით სხვა პოლიტიკურ-ეკონომიკურ იდეოლოგიით აღჭურვილი სახელმწიფოები ანაცვლებდნენ. ამას გარდა, განხილულია სახელმწიფოების მაგალითები, სადაც მიუხედავად იმისა, რომ გლობალიზაციის გავლენა მნიშვნელოვნად შეინიშნება, მაინც არსებობს შეზღუდვები, არსებობს პრესაზე კონტროლი, პიროვნების თავისუფლების შეზღუდვა, პოლიტიკური თავისუფლების დაბალი დონე, კორუფცია თუ სხვ. თუმცა, მიუხედავად ამისა, პოლიტიკური გლობალიზაციის ფართომასშტაბიან გავლენაზე მიუთითებს საერთაშორისო ორგანიზაციებისა და კორპორაციების განვითარება/გაფართოება და სხვ. საბოლოოდ კი, მიუხედავად იმისა, რომ არსებობს ნათელი დასტურები გლობალიზაციის დადებითი და უარყოფითი გავლენის შესახებ ეკონომიკურ და პოლიტიკურ ქრილში, დებატები/იდეოლოგიური კამათი ამ ყოველივეს გარშემო არა თუ ნელდება, არამედ კიდევ უფრო აქტუალური ხდება და მუდმივ განხილვის საგნად რჩება აკადემიური პერსონალისთვის და არა მარტო მათთვის.

საკვანძო სიტყვები: გლობალიზაცია, ეკონომიკა, პოლიტიკა, საერთაშორისო ვაჭრობა, საერთაშორისო ბაზრები, მომხმარებელი, წარმოება, საბაზრო/კონკურენტული ფასი, საერთაშორისო აქტორები.

შესავალი

„გლობალიზაცია“ ერთ-ერთი ყველაზე ფართოდ გავრცელებული ტერმინია 21-ე საუკუნეში. მას ყოველდღე, ყოველ საათს, იყენებს მასობრივი ინფორმაციის ყველა საშუალება. იგი გამოიყენება, როგორც თანამედროვე საზოგადოებრივი ცხოვრების განმსაზღვრელი ნიშანი. დღევანდელ სამყაროს მოიხსენიებენ გლობალურ სამყაროდ, ახლანდელ ეპოქას - გლობალიზაციის ეპოქად, ხოლო თანამედროვე პერიოდის ძირითად დაპირისპი-

რებას - „გლობალისტებისა“ და „ანტიგლობალისტების“ დაპირისპირებად¹.

თავად მეცნიერთა შორის არსებობს აზრთა სხვადასხვაობა გლობალიზაციის შესახებ და მათ მიერ გლობალიზაციის ერთიანი განმარტებაც არ არის შემუშავებული. ამას ერთვის ისიც, რომ გლობალიზაციის პროცესი, როგორც არ უნდა განვსაზღვროთ იგი, განუხრელად მიმდინარეობს და ყველა ქვეყანასა და მათ ყველა მოქალაქეს ეხება.

მრავლადაა ისეთი მეცნიერი, რომელიც ამტკიცებს, რომ გლობალიზაციას აქვს მხოლოდ დადებითი მხარეები. ასევე, მეცნიერთა მეორე ნაწილი მხარს უჭერს იმ აზრს, რომ გლობალიზაცია მხოლოდ უარყოფითი შედეგის მომტანია ქვეყნის კეთილდღეობისათვის. მაგრამ ამ აზრთა სხვადასხვაობის მიუხედავად, ამ პროცესს აქვს როგორც დადებითი, ასევე უარყოფითი გავლენა². მაგალითად, გერმანელი მეცნიერი ულრიხ ბეკი გლობალიზმში გულისხმობს მოვლენას, როცა მსოფლიო ბაზარი ზღუდავს ან საერთოდ ცვლის პოლიტიკურ ქმედებას. ამ გაგებით გლობალიზაციის პოლიტიკური და ეკონომიკური ასპექტები მსოფლიო ბაზარს არის დაქვემდებარებული. გლობალიზმში, ისეთ რთულ ორგანოს, როგორიც სახელმწიფოა, მართავს ისე, როგორც საწარმოს. შესაბამისად იგი გვთავაზობს ასეთ განმარტებას, რომ გლობალიზაცია არის პროცესი, ან პროცესები, როცა ეროვნული სახელმწიფოები და მათი სუვერენიტეტი იფარება ტრანსნაციონალური აქტორებით³.

გლობალისტები კაპიტალიზმს საყოველთაო სიმდიდრისა და ფართო შესაძლებლობების პერსპექტივაში ჭვრეტენ და მათი აზრით გლობალური კაპიტალიზმი უბრალო ხალხს, მთელი მსოფლიოს გარშემო, ამ შესაძლებლობების გამოყენების საშუალებას მისცემს⁴. მოწინააღმდეგენი კი კაპიტალიზმს ძა-

1 ბეკი, უ. (2001). რა არის გლობალიზაცია? მოსკოვი: გამომცემლობა: „პროგრესი-ტრადიცია“

2 Ibid,

3 Ibid,

4 ჟვანია, ნ. (2006). საერთაშორისო პოლიტიკური ეკონომია. თბილისი: „სოციალურ მეცნიერებათა ცენტრი“

ლადობასა და უთანასწორობასთან აკავშირებენ, ისინი გლობალიზებული სამყაროსაგან კიდევ უფრო მეტ სილატაკესა და უსამართლობას ელიან. ბოლო პერიოდში გლობალური ეკონომიკის შესამჩნევი ზრდის საპასუხოდ, სკეპტიკოსებს „შიდა“ სახელმწიფოებრივი ეკონომიკა მოჰყავთ, სადაც განვითარების ტემპი ისეთივეა, როგორც ადრე. გლობალიზაციის მონინაა-ღმდეგენი იმასაც აცხადებენ, რომ გლობალური ინტეგრაცია, თავისუფალი ვაჭრობა და მსოფლიო მასშტაბის კონკურენცია უსამართლობას ეფუძნება და მხოლოდ ეკონომიკურად წინნასულ ქვეყნებს შეუძლიათ ამგვარი ინტეგრაციით სარგებლობის ნახვა. ანტიგლობალისტთა აზრით, გლობალიზაცია თამამია, რომელშიც გამარჯვებული მხარე დამარცხებულს ჩაგრავს¹.

ძირითადი ნაწილი

ყველასათვის ნათელია ის ფაქტი, რომ დღეს ცხოვრებას გვიადვილებს საერთაშორისო ვაჭრობის შესაძლებლობა. ამ გზით ყველას გვეძლევა იმის საშუალება, რომ ხელმისაწვდომი იყოს ჩვენთვის ხარისხიანი საქონლის მოხმარება შედარებით ხელმისაწვდომ ფასებში. როგორც ცნობილი ეკონომისტი გრეგორი მენქიუ ამბობს, ქვეყნის მიერ ბარიერების მოშლით ზოგი მოგებული რჩება და ზოგი ზარალდება, მაგრამ საერთო ჯამში სარგებლობა ზარალს აჭარბებს. საერთაშორისო ვაჭრობის დადებითი მხარეები ის გახლავთ, რომ იგი ზრდის საქონლის მრავალფეროვნებას, რადგან სხვადასხვა ქვეყანაში წარმოებული საქონელი განსხვავდება ერთმანეთისაგან². აქედან გამომდინარე, თავისუფალი ვაჭრობა მომხმარებელს ფართო არჩევანს სთავაზობს. გარდა ამისა, საერთაშორისო ვაჭრობას ახასიათებს მასშტაბის ეკონომია, რაც გულისხმობს საქონლის წარმოებას შემცირებული დანახარჯებით, როცა წარმოების მოცულობა დიდია და გვაქვს უფრო დაბალი ფასები. პატარა ქვეყანაში ფირმები მასშტაბის ეკონომიის უპირატესობას ვერ გამოიყე-

1 Ibid, (4)

2 მენქიუ, გ. (2000). მიკროეკონომიკის პრინციპები. თბილისი: გამოცემლობა „დიოგენე“

ნებენ, თუ ისინი მხოლოდ ადგილობრივ ბაზარზე იმუშავენ. თავისუფალი ვაჭრობა გზას უხსნის კონკურენციას, რადგან თუ კომპანია დაცულია უცხოელი კონკურენტებისაგან, შესაძლოა იგი ბაზარზე დომინანტურ მდგომარეობაში აღმოჩნდეს, რაც მას საშუალებას მისცემს ფასები კონკურენტულზე უფრო მაღლა ასწიოს, ეს კი ბაზრის კრახს იწვევს. ასევე, ეს გზა საუკეთესო საშუალებაა მოწინავე ტექნოლოგიური მიღწევების გასავრცელებლად. ღარიბ სასოფლო სამეურნეო ქვეყანას კომპიუტერული რევოლუციის გზაზე დასადგომად ურჩევნია, კომპიუტერები მარტივად საზღვარგარეთ შეიძინოს, ვიდრე თავად სცადოს მისი წარმოება.¹

ამ არგუმენტის მიუხედავად, ანტიგლობალისტებს სულ სხვა დამოკიდებულება აქვთ გლობალიზაციის მიმართ. მათ ჰგონიათ, რომ თავისუფალი ვაჭრობა დიდად აზარალებს მესამე სამყაროს ქვეყნებს, მაგრამ ხშირად ისინი ბოლომდე ინფორმირებულნი არ არიან ამ საკითხთან დაკავშირებით. ანტიგლობალისტები აცხადებენ, რომ როცა ჩვენ მესამე სამყაროს ქვეყანაში წარმოებულ საქონელს ვყიდულობთ, ვიცით, რომ იგი იმ ადამიანების მიერაა წარმოებული, რომლებიც საშინელ პირობებში მუშაობენ და დასავლური სტანდარტებით ძალიან დაბალ ხელფასს იღებენ. ვისაც ეს ამბავი ხანდახან მაინც არ ადარდებს, გული ნამდვილად არ აქვს. მაგრამ ეს არ ნიშნავს, რომ დემონსტრანტები სრულიად მართალნი არიან. ვინც ფიქრობს, რომ მსოფლიოში არსებული სიღარიბის დასამარცხებლად მსოფლიო ვაჭრობის წინააღმდეგ გამოსვლაა საჭირო, მას თავი არ აქვს, ან ყოველ შემთხვევაში მას არ იყენებს. ანტიგლობალისტურ მოძრაობას უკვე აქვს თავისი უარყოფითი შედეგები, რომლებიც პირველ რიგში ხალხს აზარალებს². მაგალითად, შეიძლება რამე იყოს კუსტარულ საწარმოებში ბავშვთა შრომაზე უარესი? სამწუხაროდ, შეიძლება. 1993 წელს აღმოჩნდა, რომ უოლმარტი ბანგლადეშში ბავშვთა შრომის შე-

1 Ibid,

2 Kotilainen, M & Kaitila, V. (3/2002). "Economic Globalization in Developing Countries", The journal of Economic in Developing Countries, pp 70

დეგად წარმოებულ ტანსაცმელს ყიდის. ამის საპასუხოდ სენატორმა ტომ ჰარკინმა შეიტანა კანონი, რომელიც კრძალავდა იმპორტს იმ ქვეყნებიდან, სადაც ბავშვთა შრომა გამოიყენებოდა. ამ მოქმედების პირდაპირი შედეგი ის იყო, რომ ბანგლადეშის ქსოვილების ფაბრიკებმა შეწყვიტეს ბავშვების დაქირავება.¹ მაგრამ დაუბრუნდნენ თუ არა ბავშვები სკოლებს? შემდგომი მონაცემებით ცნობილია რომ, ისინი ან უარეს სამუშაოებზე აღმოჩნდნენ, ან ქუჩაში. მათი მნიშვნელოვანი ნაწილი პროსტიტუციაში ჩაება. უნდა გავაცნობიეროთ, რომ მესამე სამყაროს ქვეყნების სიღარიბის მიზეზი ის არის, რომ საექსპორტო საქონლის მწარმოებელი მშრომელები დაბალ ხელფასებს იღებენ. ქვეყნების სიღარიბის გამო ის სამუშაო და ხელფასი, რომელიც ჩვენ შეიძლება შეუძლებლად მოგვეჩვენოს, ადგილობრივთათვის თითქმის ყველა ალტერნატივაზე უკეთესია. მილიონობით მექსიკელი მიდის ქვეყნის ჩრდილოეთ რაიონებში სწორედ იმისთვის, რომ დაბალხარისხიანი სამუშაო იშოვოს. უფრო მაღალი ხელფასის პირობებში სამუშაო ადგილების ნაწილი არ იარსებებდა. გაუმართავი ინფრასტრუქტურა, საერთო სოციალური არაორგანიზებულობა იმაზე მიუთითებს, რომ ასეთ ქვეყნებს მსოფლიო ბაზარზე კონკურენციის გაწევა მხოლოდ იმ შემთხვევაში შეეძლებათ, თუკი ხელფასები იმაზე დაბალი იქნება, ვიდრე დასავლეთშია².

რაც შეეხება პოლიტიკურ გლობალიზაციას, ქვემოთ მოტანილი ქეისის საშუალებით, შეიძლება ნათლად დავინახოთ მისი უარყოფითი გავლენა წამყვანი ქვეყნების ძლიერებაზე. გლობალიზაცია უშუალოდ დაკავშირებული იყო საზოგადოების განვითარების ორ ძირითად ამოცანასთან. ამერიკელები იღწვოდნენ გლობალური დომინირებისათვის, იმისათვის, რომ გაემდიდრებინათ საკუთარი ქვეყანა, შეექმნათ იქ ცხოვრების მაღალი სტანდარტები და დაემყარებინათ სოციალური სტაბილურობა. 1956 წელი გადამწყვეტი აღმოჩნდა გლობალური პოლიტიკური ურთიერთობების სისტემის ჩამოყალიბებაში. ამ წლის ოქტომბერში

1 Ibid,

2 Ibid, (6)

დიდ ბრიტანეთსა და საფრანგეთთან საიდუმლო მოლაპარაკებების საფუძველზე, ისრაელი შეიჭრა ეგვიპტის კუთვნილ სინას ნახევარკუნძულზე საკუთარი სამხედრო-სტრატეგიული მიზნების რეალიზაციის მიზნით. ამის შემდეგ დიდმა ბრიტანეთმა და საფრანგეთმა გადასხეს დესანტი სუეცის არხის მიმდებარე ტერიტორიაზე მეომარი მხარეების დაშორიშორების საბაბით. ამ დროს მათ რეალურ მიზანს წარმოადგენდა კონტროლის აღდგენა სუეცის არხზე, რომლის ნაციონალიზაცია ეგვიპტემ მოახერხა ამ მოვლენებამდე რამდენიმე თვით ადრე. მეორე მსოფლიო ომის შემდეგ ეს არხი გადაიქცა ყველაზე მნიშვნელოვან სატრანსპორტო არტერიად მზარდი დასავლეთ ევროპული ეკონომიკისათვის. მისი გავლით ხდებოდა ნავთობის მიწოდება სპარსეთის ყურის რეგიონის ქვეყნებიდან, ხოლო ნავთობი წარმოადგენდა ეკონომიკური განვითარების ერთ-ერთ გადამწყვეტ კომპონენტს. შესაბამისად, კონტროლი სუეცის არხზე წარმოადგენდა ევროპაზე გავლენის ერთ-ერთ მნიშვნელოვან ფაქტორს, მის მფლობელებს დამატებით უპირატესობას აძლევდა უშუალო კონკურენტებთან ურთიერთობებში, საკმაოდ ზრდიდა მათ შანსებს ჰქონოდათ საკუთარი, დამოუკიდებელი ხმის უფლება გლობალურ-პოლიტიკურ ურთიერთობებში. სამხედრო თვალსაზრისით ბრიტანულ-ფრანგული ინტერვენცია საკმაოდ წარმატებული იყო, მაგრამ გამოიღო კატასტროფული პოლიტიკური შედეგი, რომელიც დღემდე ახდენს გავლენას ამ ქვეყნების ადგილზე გლობალურ პოლიტიკურ ურთიერთობებში. ამ კრიზისის დროს, საბჭოთა კავშირი პირველად დაემუქრა დიდ ბრიტანეთსა და საფრანგეთს, მათი უდიდესი ქალაქების დაბომბვით ბირთვული იარაღის გამოყენებით, თუ ისინი ინტერვენციას არ შეწყვეტდნენ. ამის შემდეგ მან დაიწყო არაბების მსხვილმასშტაბიანი, ღია მხარდაჭერა ისრაელის წინააღმდეგ ბრძოლაში, რასაც ის იქამდე ძირითადად თავს არიდებდა. აშშ იძულებული იყო ღიად დაპირისპირებოდა თავის უახლოეს მოკავშირეებს და მოეხდინა მათზე ზეწოლა ეგვიპტიდან ჯარების გაყვანის მიზნით ბრიტანეთზე ფინანსური ბერკეტების გამოყენებით. ამ კონფლიქტის შემდეგ აშშ-ც საბჭოთა კავშირის მსგავსად, იძულებული გახდა ინტენსიურად ჩარეულიყო

ახლო აღმოსავლეთის პრობლემების გადანყევტაში ისრაელის მხარეს, რასაც ის აგრეთვე იქამდე მაქსიმალურად გაუზრდოდა. ამ კონფლიქტმა დააბოლოვა ის ეპოქა, როდესაც ევროპას შეეძლო ეთამაშა წამყვანი როლი გლობალურ პოლიტიკურ ურთიერთობებში. დიდმა ბრიტანეთმა და საფრანგეთმა დაკარგეს გლობალური მოთამაშეების სტატუსი. აშშ გადაიქცა დასავლეთის განვითარებული ქვეყნების ერთადერთ ლიდერად, რომელიც დღემდე განაპირობებს ამ ქვეყნების მოქმედებას გლობალურ ასპარეზზე. ამ კრიზისმა ასევე მიაყენა საბოლოო დარტყმა მსოფლიო კოლონიალურ სისტემას და გამოიწვია ბრიტანეთის იმპერიის სწრაფი შემდგომი დაშლა. ამ კონფლიქტის მონაწილე მხარეების დაშორების მცდელობის პროცესში პირველად გაჩნდა გაეროს სამშვიდობო სამხედრო კონტინგენტის შექმნის იდეა და მოხდა მისი პრაქტიკული რეალიზაცია.¹²

გლობალიზაცია ხელს უწყობს ქვეყანაში პოლიტიკურ თავისუფლებას. ქვეყნის ინტეგრაცია გლობალურ პროცესებში ეხმარება პოლიტიკური უფლებებისა და სამოქალაქო უფლებების თავისუფალ გავრცელებას. რაც გულისხმობს იმას, რომ კორუფციის დონე მით უფრო დაბალია, რაც უფრო გლობალიზებულია ქვეყანა³. თუმცა ამის საპირისპიროდ სახეზეა სინგაპურის მაგალითი, რომელიც ყველაზე გლობალიზებული სახელმწიფო გახლავთ, თუმცა, მკაცრი სხელმწიფო კონტროლით პრესაზე და შეზღუდული პიროვნული თავისუფლებებით გამოირჩევა. მეორე მხრივ, სამხრეთ აფრიკა, რომელიც პოლიტიკური თავისუფლების მაღალი დონით გამოირჩევა, ერთ-ერთი ყველაზე ნაკლებად გლობალიზებულია.⁴

პოლიტიკური გლობალიზაციის დადებით ფაქტორზე მეტყველებს ის, რომ კანტის „მუდმივი მშვიდობის თეორიის“ მიხედვით, მსოფლიო შედგება ლიბერალური სახელმწიფოები-

1 მელიქიძე, გ. (2006). მსოფლიო პოლიტიკის გლობალიზაცია. თბილისი: გამომცემლობა "სოციალურ მეცნიერებათა ცენტრი"

2 დავითაშვილი, ზ. (2003). ნაციონალიზმი და გლობალიზაცია. თბილისი: ფონდი „ღია საზოგადოება - საქართველო"

3 Ibid,

4 Ibid, (4)

საგან, რომლებიც არასოდეს ომობენ ერთმანეთთან და შესაბამისად მსოფლიო შედარებით მშვიდი იქნება, ამ ქვეყნებს შორის არსებული დემოკრატია ხელს შეუწყობს სახელმწიფოთა ანარქიულ ურთიერთობებს.¹

დასკვნა

საბოლოო ჯამში, ყოველივე ზემოთთქმულიდან გამომდინარე, ნათლად ჩანს, რომ გლობალიზაციას აქვს როგორც დადებითი, ასევე უარყოფითი ზეგავლენა სხვადასხვა ქვეყნის ეკონომიკურ და პოლიტიკურ განვითარებაზე, იმის მიუხედავად ეს ქვეყანა განვითარებულია თუ ბევრად ჩამორჩენილი საერთაშორისო ასპარეზზე სხვა სახელმწიფოებთან შედარებით. ამ ფონზე გლობალიზაციის ეკონომიკური და პოლიტიკური პროცესები ზოგიერთი ქვეყნის მდგომარეობას აუმჯობესებს, ხოლო ზოგისას კი, პირიქით, აუარესებს. გამომდინარე იქიდან, რომ ყველაფერი შედარებითია, ამის მიუხედავად, შეიძლება ითქვას, რომ გლობალიზაციის ეკონომიკურ თუ პოლიტიკურ პროცესებში ჩაბმა თითოეული ქვეყნისათვის წინგადადგმული ნაბიჯია მათი სამომავლო განვითარებისა და ცხოვრების დონის გაუმჯობესებისათვის.

გამოყენებული ლიტერატურა:

1. ბეკი, უ. (2001). რა არის გლობალიზაცია? მოსკოვი: გამოცემლობა: „პროგრესი-ტრედიცია“.
2. დავითაშვილი, ზ. (2003). ნაციონალიზმი და გლობალიზაცია. თბილისი: ფონდი „ღია საზოგადოება - საქართველო“.
3. კანტი, ი. (1991). მუდმივი მშვიდობა. „პოლიტიკური ნაწერები“.
4. მელიქიძე, ვ. (2006). მსოფლიო პოლიტიკის გლობალიზაცია. თბილისი: გამომცემლობა „სოციალურ მეცნიერებათ ცენტრი“.
5. მენქიუ, გ. (2000). მიკროეკონომიკის პრინციპები. თბილისი: გამომცემლობა „დიოგენე“.
6. ჟვანია, ნ. (2006). საერთაშორისო პოლიტიკური ეკონო-

¹ კანტი, ი. (1991). მუდმივი მშვიდობა. „პოლიტიკური ნაწერები“

მია. თბილისი: „სოციალურ მეცნიერებათა ცენტრი“.

7. ჰეიუდი, ე. (2008). პოლიტიკა. თბილისი: გამომცემლობა „საქართველოს მაცნე“.

8. Don McCubrey. „Negative and positive effects of globalization for developing country business.” Business Fundamentals. Boundless, 26 May. 2016

9. Kotilainen, M & Kaitila, V. (3/2002). „Economic Globalization in Developing Countries”, The journal of Economic in Developing Countries, pp 70.

10. Thirlwall. A. P. (2003), „Growth & Development with special reference to developing economies”, (7th ed). Palgrave Macmillan: New York.

REFERENCES:

1. Becki. U. (2001). What is Globalization? Moscow: Publishing House: „Progress-Tradition”

2. Davitashvili, Z. (2003). Nationalization and Globalization. Tbilisi: Fond „Opens society – Georgia”

3. Kant, I. (1991). Perpetual Peace. „Political Notes”

4. Meliqidze, V. (2006). Globalization of World Politics. Tbilisi. Publishing House: „Social science center”

5. Menkiw, G. (2000). Microeconomic Principles. Tbilisi: Publishing House: „Diogene”

6. Zhvania, N. (2006). International political economy. Tbilisi: „social science center”

7. Havewood, E. (2008). Politic. Tbilisi: Publishing House” Georgian courier”

8. Don McCubrey. „Negative and positive effects of globalization for developing country business.” Business Fundamentals. Boundless, 26 May. 2016

9. Kotilainen, M & Kaitila, V. (3/2002). „Economic Globalization in Developing Countries”, The journal of Economic in Developing Countries, pp 70.

10. Thirlwall. A. P. (2003), „Growth & Development with special reference to developing economies”, (7th ed). Palgrave Macmillan: New York.

GLOBALIZATION IN ECONOMIC AND POLITICAL FRAMEWORK

**Tamta Darsalia, Qristine Jinchveishvili, Ani Kenchashvili,
Salome Nemsadze, Students of 3^d year, TSU**

RESUME

Globalization, this is the process that covers every part of the world. The economic and political influence of this process is considered to be the most important one to discuss. This latter is the main focus of our research too. In this paper two opposing sides – globalists and anti-globalists – and their positions, ideas, arguments about the nature of the impact of Globalization are presented. Particularly, globalists see capitalism and international free economic as a process that has wide possibilities for States to establish a well-being economic. They pay attention to the positive aspects of economic globalization and they argue that the global market and international trade that globalization provide is considered to be the main basis for further development. On the contrary, anti-globalists pay their attention to the negative influence of globalization. Their main argument about it is that globalized world can only provide the whole society with more inequality, poverty and unfairness in both economic and political aspects of life. They claim that economic globalization is responsible for the ineffective functions of global markets and the lack of benefits from international trade. They compare it to the game, in which winners always exploit losers. Accept the economic one a political impact of globalization is also reviewed. Anti-globalists also pay attention to the negative influences such as lack of political freedom, political instability, corruption, pressure of the media and etc. Finally, despite the fact that there are so many clear empirical or theoretical evidences about the impact of globalization on States the discussion about this issue does not have the end. This topic is remaining as a perpetual subject of debates.

Keywords: Globalization, Economic, Politic, International trade, Global Markets, Production, Customer, Market Price, International actors.